

ქალაქ ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე (ს.კ. № 05.32.09.877) არსებულ მიწის ნაკვეთზე სამშენებლოდ განვითარებისათვის განაშენიანების დეტალური გეგმის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკრინინგის ანგარიში

დამგეგმავი ორგანო ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია

დოკუმენტის თარიღი:
ივნისი, 2022

შესავალი..... 3

1. სკრინინგის ანგარიშის მომზადების საკანონმდებლო საფუძველი..... 4

2. ფიზიკურ-გეოგრაფიული პირობების მოკლე მიმოხილვა..... 5

3. დაგეგმილი საქმიანობის ძირითადი მახასიათებლები..... 6

4. ინფორმაცია საქმიანობის შესაძლო ზემოქმედების ხასიათის შესახებ 14

4.1. საქმიანობის მახასიათებლები..... 14

4.1.1. საქმიანობის მასშტაბი 14

4.1.2. არსებულ საქმიანობასთან ან/და დაგეგმილ საქმიანობასთან კუმულაციური ზემოქმედება.....14

4.1.3. ბუნებრივი რესურსების (განსაკუთრებით - წყლის, ნიადაგის, მიწის, ბიომრავალფეროვნების) გამოყენება 16

4.1.4. ნარჩენების წარმოქმნა 16

4.1.5. გარემოს დაბინძურება, ხმაური..... 17

4.1.6. საქმიანობასთან დაკავშირებული მასშტაბური ავარიის ან/და კატასტროფის რისკი 20

4.2. დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი და მისი თავსებადობა 20

4.2.1. ჭარბტენიან ტერიტორიასთან 20

4.2.2. შავი ზღვის სანაპირო ზოლთან 20

4.2.3. ტყით დაფარულ ტერიტორიასთან, სადაც გაბატონებულია საქართველოს წითელი ნუსხის სახეობები..... 20

4.2.4. დაცულ ტერიტორიებთან 21

4.2.5. მჭიდროდ დასახლებულ ტერიტორიასთან..... 21

4.2.6. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები..... 21

5. საქმიანობის შედეგად გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება:..... 21

5.1. ზემოქმედების ტრანსსასაზღვრო ხასიათი 21

5.2. ზემოქმედების შესაძლო ხარისხი და კომპლექსურობა 21

დასკვნები 25

ლიტერატურა..... 26

შესავალი

ქალაქ ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 05.32.09.877) განაშენიანების დეტალური გეგმისა და ამავე გეგმის მიხედვით ერთ-ერთ კვარტალში საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობისათვის საჭირო დეტალური საპროექტო შეთავაზება სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკრინინგის ანგარიში.

წინამდებარე დოკუმენტში საქართველოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მოთხოვნების შესაბამისად, სკრინინგის გადაწყვეტილების მისაღებად განხილულია შემდეგი:

სკრინინგი საქართველოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მოთხოვნების შესაბამისად

საქმიანობის განმახორციელებლის საკონტაქტო მონაცემები:	
დამგეგმავი ორგანო	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია
მისამართი	ლ. ასათიანის ქ. N25, ბათუმი (6010)
ელ.ფოსტა	info@batumi.ge
წარმომადგენელი პირი	ნათია ბურძგლა - ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის ქალაქგანვითარებისა და ურბანული პოლიტიკის სამსახურის იურისტი
საკონტაქტო ინფორმაცია	burdzgla1988@gmail.com ; 595 540 074
საპროექტო კომპანია	შპს „ნიუ სითი დეველოპმენტ“ - ს/კ 205249248
კომპანიის მისამართი	6, ზ. საკანდელიძის ქ., თბილისი, 0162
საქმიანობის განხორციელების ადგილის მისამართი	ქ. ბათუმი, დასახლება მეჯინისწყალი მიწის ნაკვეთი (ს/კ 05.32.09.877)
წარმომადგენელი პირები	მარიამ ოლქიშვილი - პროექტის მენეჯერი იზოლდა მაჭუტაძე - ეკოლოგია, ბიოლოგიის დოქტორი
წარმომადგენელი პირის საკონტაქტო ინფორმაცია	ტელ: 597 752 752 ელ.ფოსტა: mariam.olkishvili@gmail.com ტელ: 593 30 39 57 ელ. ფოსტა: izoldamatchutadze@bsu.edu.ge

1. სკრინინგის ანგარიშის მომზადების საკანონმდებლო საფუძველი

საქართველოში სხვადასხვა ტიპის საქმიანობების განხორციელებისას შესაბამისი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების, საზოგადოების მონაწილეობისა და ექსპერტიზის ჩატარების პროცედურები რეგულირდება 2017 წლის 1 ივნისს მიღებული საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მოთხოვნების შესაბამისად. სხვადასხვა შინაარსის საქმიანობები გაწერილია კოდექსის I და II დანართებში. I დანართით გათვალისწინებული საქმიანობები ექვემდებარება გზმ-ის პროცედურას, ხოლო II დანართის შემთხვევაში – საქმიანობამ უნდა გაიაროს სკრინინგის პროცედურა, რომელიც განსაზღვრავს გზმ-ს პროცედურის საჭიროებას.

დოკუმენტაცია გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომისა, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროში წარმოდგენილი უნდა იქნას დამგეგმავი ორგანოს მიერ, გარემოსდაცვითი კოდექსის 22-ე მუხლის შესაბამისად. ამასთან საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი კოდექსი“-ს მე-20 მუხლის მე-6 პუნქტის მიხედვით თუ დამგეგმავი ორგანო მიიჩნევს, რომ კონკრეტული პროექტისათვის სგშ-ს ჩატარება საჭირო არ არის იგი უფლებამოსილია სგშ-ს საჭიროების განსაზღვრის მიზნით გამოიყენოს კოდექსით განსაზღვრული სკრინინგის პროცედურა, რომლის შედეგების მიხედვით ჩატარდება ან არ ჩატარდება სგშ.

სტრატეგიული დოკუმენტის სკრინინგის განხორციელების და სათანადო ანგარიშის შედეგის შემდეგ დამგეგმავი ორგანო უფლებამოსილია გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომისა, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს (შემდგომში სამინისტროები) მიმართოს სკრინინგის განცხადებით, წარუდგინოს სკრინინგის ანგარიში და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფცია ან პროექტი. დამგეგმავი ორგანო - ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია სამინისტროებს წარუდგენს სკრინინგის ანგარიშსა და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფცია/პროექტს სგშ-ს საჭიროების დადგენის მიზნით.

სკრინინგის განცხადების რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში სამინისტროები და დამგეგმავი ორგანო სკრინინგის განცხადებასა და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფცია/პროექტს ოფიციალურ ვებ გვერდზე განათავსებენ. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო უზრუნველყოფს წარმოდგენილი დოკუმენტების შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს ან/და მისი წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსებას. მოთხოვნის შემთხვევაში სამინისტროები უზრუნველყოფენ დოკუმენტების ნაბეჭდი ეგზემპლარების ან ელექტრონული ვერსიების ხელმისაწვდომობას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 34-ე მუხლის თანხმად, საზოგადოებას უფლება აქვს ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან 7 დღის განმავლობაში წარადგინოს მოსაზრებები და შენიშვნები აღნიშნულ დოკუმენტებთან დაკავშირებით. სამინისტროები იხილავენ საზოგადოების მიერ მოწოდებულ მოსაზრებებსა და შენიშვნებს და შესაბამის საფუძველის არსებობის შემთხვევაში ღებულობენ მათ მოსაზრებებს. სამინისტროები სკრინინგის რეგისტრაციიდან არაუადრეს 10 დღისა და არაუგვიანეს 15 დღისა იღებენ

ინდივიდუალურ გადაწყვეტილებას, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრება სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების საჭიროება/არსაჭიროება. სკრინინგის გადაწყვეტილების მიღებიდან 3 დღის ვადაში სამინისტროები შედეგის შესახებ პასუხს უგზავნიან დამგემაჯ ორგანოს.

2. ფიზიკურ-გეოგრაფიული პირობების მოკლე მიმოხილვა

ოროგრაფია. აჭარა მდებარეობს საქართველოს უკიდურეს სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში. მას ძირითადად უკავია საქართველოს შავი ზღვისპირეთის ყველაზე სამხრეთული სანაპირო. აჭარის ტერიტორია აგებულია 14 მრავალფეროვანი, სხვადასხვა ასაკის ქანების კომპლექსებით, რომელთა შორისაც ძირითად როლს გეოლოგიურ აგებულებაში ცარცული და მესამეული დანალექი და ვულკანური ქანები ასრულებენ. ზღვისპირა აჭარისათვის ძირითადად დამახასიათებელია ზღვიური მეოთხეული ნაფენები. გეოლოგების გამოკვლევით ნეოგენურ ეპოქაში, რომლის ხანგრძლივობას 26 მილიონი წლით ანგარიშობენ, დღევანდელი კოლხეთის ტერიტორია ეკავა ღრმაწყლიან აუზს, რომელიც დედამიწის ქერქის ტექტონიკური მოძრაობის გამო განიცდიდა დიდ ამპლიტუდურ რყევებს. შემდგომში ზღვის უკან დახვევის შედეგად წარმოიქმნა კოლხეთის და მათ შორის კახაბრის დაბლობი. ზღვისპირა ნაწილი ჩრდილოეთით ერწყმის კოლხეთის დაბლობს, ხოლო აღმოსავლეთით გადადის ძლიერ დანაწევრებულ გორაკ-ბორცვაკებში, რომლისთვისაც დამახასიათებელია სიმაღლის მაღალი ამპლიტუდები, ღრმა ხეობები და ძლიერ დაქანებული მთათა ფერდობები.

ნიადაგები. აჭარის ზღვისპირა მხარის ნიადაგების თავისებურება განპირობებულია ისეთი ნიადაგწარმომქმნელი ფაქტორებით, როგორცაა რელიეფი და ჰავა. ზღვისპირა და შიგამთიანი აჭარის ნიადაგები ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან არა მარტო ნიადაგური ტიპებით, არამედ ერთი და იგივე ტიპის ნიადაგები ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან თვისებებით. რელიეფის მრავალფეროვნებამ, გეოლოგიურმა აგებულებამ, ჰავის ნაირსახეობამ და მცენარეთა სახეობრივმა შედგენილობამ აჭარაში ისეთი ნიადაგსაფარი განაპირობა, რომელიც დიდი სირთულითა და სიჭრელით ხასიათდება. აქ წარმოდგენილია წითელმიწა, ალუვიური, ლამიან-ჭაობიანი, ყვითელ-ყომრალი, ტყის ყომრალი, ტიპური ყომრალი, ფსევდოეწერი, გაეწრებული, მთა-ტყე-მდელოს და მთა-მდელოს ნიადაგები.

ჰიდროგრაფია. აჭარის ჰიდროგრაფიული ქსელი ძალიან რთულია. იგი ხასიათდება მდინარეთა ხშირი ქსელით, მრავალი წყაროებით და მცირე ტბებით. მდინარეთაგან მხოლოდ ერთი - ქვაბლიანია, რომელიც სათავეს იღებს არსიანის ქედის ჩრდილოეთ ფერდობზე, ის განეკუთვნება კასპიის ზღვის აუზს, დანარჩენები კი უერთდებიან შავ ზღვას. ყველაზე დიდი და უხვწყლიანი მდინარეა ჭოროხი, რომელიც სათავეს იღებს თურქეთში და ჭრის ჩვენი ქვეყნის სახელმწიფო საზღვარს სოფ. კირნათთან. აჭარის ფარგლებში მისი სიგრძე 21 კმ-ია. აჭარაში მას აქვს რამდენიმე შენაკადი, რომელთა შორის მნიშვნელოვანია მდ. აჭარისწყალი და მდ. მაჭახელასწყალი, შემდეგია აჭარისწყალი, რომელიც სათავეს იღებს არსიანის ქედის დასავლეთ ფერდობებზე, მოედინება ძალიან ღრმა და დაკლაკნილ ხეობაში დასავლეთი და სამხრეთ-დასავლეთი

მიმართულებით და სოფ. აჭარისწყალთან ერთვის მდ. ჭოროხს. გვხვდება აგრეთვე მცირე მდინარეები, რომელთაც ასევე, დამოუკიდებელი სისტემები გააჩნიათ. ესენია: ჩოლოქი, დეხვა, ოჩხამური, მეჯინისწყალი და სხვა. ყველა ეს მდინარე მთის მდინარეს განეკუთვნება მკვეთრი წყალვარდნილობით და მცირედ დამუშავებული სანაპირო ფერდობებით.

კლიმატური პირობები - აჭარა შედის დასავლეთ საქართველოს კლიმატურ რაიონში. აჭარის ჰავაზე დიდ გავლენას ახდენს შავი ზღვა. ზამთარში ზღვის წყლის ტემპერატურა 5-7 0C-ით თბილია, ვიდრე მიმდებარე ხმელეთზე ჰაერის ტემპერატურა. ეს, როგორც მ. კორძია მიუთითებს, განპირობებულია ხმელთაშუა ზღვიდან ბოსფორის სრუტის გავლით აჭარის სანაპიროსაკენ შემოსული თბილი დინებებით. მიუხედავად არც თუ ისე დიდი ტერიტორიისა, აჭარის კლიმატური პირობები საქართველოს სხვა რეგიონებისაგან განსხვავებით, გამოირჩევა სპეციფიკური თავისებურებებითა და სივრცობრივი მრავალფეროვნებით. კლიმატწარმომქმნელი ძირითადი ფაქტორებიდან შეიძლება გამოიყოს: მისი გეოგრაფიული განედურობა, ატმოსფეროს ცირკულაციის კანონზომიერებანი, შავი ზღვის გავლენა და ოროგრაფიული აღნაგობა. შავი ზღვა არბილებს სანაპირო ზოლის ჰავას, ამცირებს ტემპერატურის რყევას, ზრდის ტენიანობის ხარისხს და გადაანაცვლებს საშუალო თვიურ ტემპერატურათა წლიურ მაქსიმუმებსა და მინიმუმებს უფრო მოგვიანებული ვადებისაკენ ზღვიდან დაშორებულ რაიონებთან შედარებით.

ნალექები - აჭარის ზღვისპირა ნაწილი მთელ კავკასიაში გამოირჩევა უხვი ატმოსფერული ნალექებით, რომელიც გამოწვეულია გაბატონებული დასავლეთის ქარებით, რელიეფით და შავი ზღვის სიახლოვით. სანაპიროსთან ახლოს მთების გავლენით დაბლობზე მეტი ნალექები მოდის, ვიდრე მთებში. ასევე ნალექების რაოდენობა მეტია სიმაღლის მატებასთან ერთად, განსაკუთრებით აღმოსავლეთ ფერდობზე. ნალექების რაოდენობა არათანაბრად ნაწილდება წელიწადის სეზონებისა და თვეების მიხედვით. წელიწადის სეზონების მიხედვით ყველაზე მეტი ნალექები მოდის შემოდგომაზე, მაქსიმუმია სექტემბერში. მცირე რაოდენობის ნალექები მოდის გაზაფხულზე, განსაკუთრებით მაისში და მისი რაოდენობა 80-118 მმ-ს შორის მერყეობს.

3. დაგეგმილი საქმიანობის ძირითადი მახასიათებლები

3.1 საქმიანობის დასახლება. ქალაქ ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 05.32.09.877) განაშენიანების დეტალური გეგმისა და ამავე გეგმის მიხედვით ერთ-ერთ საპროექტო კვარტალში საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობისათვის საჭირო დეტალური საპროექტო შეთავაზებაზე საქმიანობის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკრინინგის ანგარიში.

3.2. საქმიანობის საფუძველი. მეჯინისწყალის განაშენიანების გეგმას და მრავალფუნქციური საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობას მაღალმთანი აჭარის დამეწყრილი და ეროზიული რეგიონებიდან ეკომიგრანტი ოჯახებისათვის ახორციელებს შპს „ნიუ სითი დეველოპმენტი“. პროექტს აფინანსებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო. პროექტი გულისხმობს ქ. ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში

მდებარე მიწის ნაკვეთზე განაშენიანების დეტალური გეგმისა და ამავე გეგმის მიხედვით ერთ-ერთ კვარტალში საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობისათვის საჭირო დეტალური საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენას.

დაგეგმილი საქმიანობა საქართველოს კანონმდებლობას, მათ შორის, სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკრინინგის პროცედურას უნდა შეესაბამებოდეს.

3.3. დაგეგმილი საქმიანობის აღწერა. გეგმარებითი ტერიტორია შერჩეულია აჭარის მთავრობის სპეციალური პროექტის ფარგლებში, რომლის მიხედვითაც უნდა ჩანაცვლდეს არსებული თვითნებური, ბარაკული განაშენიანება კაპიტალური, თანამედროვე საცხოვრებელი კომპლექსით, სადაც ერთ ნაწილზე უნდა აშენდეს სოციალური საცხოვრისის კომპლექსი, რომლის უშუალო ბენეფიციარები იქნებიან არსებული თვითნებური განაშენიანების მაცხოვრებლები, ხოლო დარჩენილ ნაწილზე მოზიდულ იქნას კერძო ინვესტიცია, რაც უზრუნველყოფს მსგავსი სოციალური პროექტების თვითდაფინანსებას (იხ. დანართი დასაბუთება).

ამგვარი ხედვა პასუხობს, ერთის მხრივ, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობისა და ქალაქ ბათუმის თვითმმართველობის პოლიტიკას სოციალური საცხოვრისის სფეროში, მეორე მხრივ კი - განამტკიცებს ბათუმის ურბანული აგლომერაციის განვითარების წამყვან, ცენტრალური ნაწილის განაშენიანებისგან განმტვირთავ ვექტორს.

გამომდინარე აქედან, კომპლექსის დაგეგმვა-დაგეგმარების მიზანია განაშენიანების ორ მსხვილ ეტაპად განვითარებისთვის ადეკვატური პირობების შექმნა:

1. არსებული განაშენიანების მაცხოვრებელთა (1606 ოჯახი) დაკმაყოფილება, ტერიტორიის ერთ ნაწილში, აპრობირებული ნომენკლატურისა და სტანდარტების სოციალური საცხოვრისის მშენებლობისათვის (ბინების გადაცემა საკუთრების დადგენილი ფორმით);
2. კერძო ინვესტიციებისთვის ადეკვატური, აპრობირებული განვითარების პირობების დადგენა, კომპლექსის დარჩენილი ნაწილის განვითარებისა (დეველოპმენტი) და დასრულების მიზნით.

ტექნიკური დავალების თანახმად, არსებული განაშენიანება უნდა ჩანაცვლოს მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების კომპლექსმა (საორიენტაციო სამშენებლო ფართობით < 60 000.0 კვ. მ), რომელიც უზრუნველყოფილი იქნება დამხმარე ინფრასტრუქტურით და ბათუმის ურბანული აგლომერაციის განვითარების კონტექსტის გათვალისწინებით.

გეგმარებითი ტერიტორიაზე მოქმედებს:

1. ქ. ბათუმის გენერალური გეგმა, დამტკიცებული ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 30 აპრილის, 2009 წ დადგენილებით N4-1 <http://batumicc.ge/index.php?l=1&menu=65&obj=974>, რომლის თანახმადაც გეგმარებითი ტერიტორია გამოყოფილია, როგორც სამშენებლო ტერიტორია და მოქმედებს საცხოვრებელი ზონა.

2. ქ. ბათუმის განაშენიანების გეგმა, დამტკიცებული ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 30 აპრილის, 2020 წ. განკარგულებით N25 (<http://batumicc.ge/index.php?l=1&menu=65&obj=1296>), რომლის თანახმადაც გეგმარებით ტერიტორიაზე (უმეტეს ნაწილზე) მოქმედებს საშუალო ინტენსივობის საცხოვრებელი ზონა (სზ-3), სადაც კ1=0,5, კ2=1,8-მდე, კ3=0,3, ხოლო შ-1 საავტომობილო გზის / ფ. ხალვაშის გამზირის გაყოლებაზე - გამწვანებული ტერიტორია. სატრანსპორტო ინფრ. ტერიტორიები გეგმარებით ნაკვეთზე არ გვხვდება, ხოლო მის გარშემო – გამოყოფილია არაერთგვაროვნად და საჭიროებს დაზუსტებას, არსებული/დაგეგმილი გზების/ქუჩების შესაბამისად.

ვინაიდან ტერიტორიაზე, სადაც ამჟამად დეგრადირებული გარემოა სახეზე, ბათუმის განაშენიანების გეგმით მოქმედებს საშუალო ინტენსივობის საცხოვრებელ ზონა (სზ-3), სადაც: კ-1= 0.5, კ-2 =1.8, კ-3 = 0.3. დაგეგმვის მიზნის მისაღწევად საჭიროა მაღალი ინტენსივობის საცხოვრისის განვითარება (ცალკეულ შემთხვევებში კი, პარამეტრების განსხვავებული მაჩვენებლების დადგენა) — ინიციატორის მიერ იმთავითვე იქნა გაცხადებული კ1/კ2 პარამეტრების დადგენილი ზღვრული მაჩვენებლების გადამეტების საჭიროება.

დაგეგმილი საქმიანობა მოიცავს:

- ქალაქ ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 05.32.09.877) განაშენიანების დეტალურ გეგმას;
- ამავე გეგმის მიხედვით ერთ-ერთ საპროექტო კვარტალში, საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობისათვის საჭირო დეტალურ საპროექტო შეთავაზებას.

ქ. ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში (ფ. ხალვაშის ქ. 188) არსებულ მიწის ნაკვეთზე (ს.კ. 05.32.09.877) საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობის მიზნით მომზადებული განაშენიანების დეტალური გეგმის ტექსტური ნაწილის (დანართი: განაშენიანების დეტალური გეგმის ტექსტური ნაწილი) მიხედვით გეგმარებითი ტერიტორია არ იცვლის ძირითად სამშენებლო ტერიტორიის სახეობას — საცხოვრებელ ზონას, რაც დადგენილია ბათუმის გენერალური გეგმით, თუმცა იცვლება განაშენიანების გეგმით დადგენილი საშუალო ინტენსივობის საცხოვრებელი ქვეზონა (სზ-3) > მაღალი ინტენსივობის საცხოვრებელ ქვეზონით (სზ-4). მცირე ნაწილში შემოდის ასევე საქმიანი ზონა — შზ-3, რომლის საჭიროებაც განაპირობა მრავალფუნქციური შენობის/კომპლექსის დაგეგმვამ გეგმარებითი ტერიტორიის ჩრდ.-აღმ. კუთხეში, ფ. ხალვაშისა და ოპიზრების კუჩის კვეთასთან. არასამშენებლო ტერიტორიებიდან გეგმარებით ერთეულში გდგ დგინდება: სატრანსპორტო ინფრ. ტერიტორიები, სოციალური ინფრ. (საერთო სარგებლობის) ტერიტორიები, გამწვანებული ტერიტორიები. ამასთან, სატრანსპორტო ტერიტორიები ითავსებენ საინჟინრო ინფრასტრუქტურის ქსელსა და ობიექტებს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია სზ-4 და შზ-3 ზონებში გამოყენების ნებადართული სახეობები სამშენებლო ზონებისთვის.

სზ-4	სზ-3
მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლი (დომინირებული სახეობა)	მრავალფუნქციური შენობა (დომინირებულად გამოყოფილია საზოგადოებრივი ფუნქციური სახეობები)
სარეკრეაციო სივრცეები და მისი ფუნქციონირებისთვის საჭირო შენობა და ნაგებობა	სარეკრეაციო სივრცეები და მისი ფუნქციონირებისთვის საჭირო შენობა და ნაგებობა
კვების და სავაჭრო ობიექტი, რომელიც ემსახურება შესაბამის განაშენიანებას	კვების, სავაჭრო და საოფისე ობიექტი
სკოლამდელი და სასკოლო აღზრდის დაწესებულება	სამეწარმეო ობიექტი, რომელიც არ არღვევს სამეზობლო თემის პრინციპებს
მცირე ზომის სახელოსნო, რომელიც არ არღვევს სამეზობლო თემის პრინციპებს (მაგ. ხის ან ლითონის დეკორატიული დამუშავების, საოქრომჭედლო, სამხატვრო და სხვა მსგავსი)	სოციალური ინფრასტრუქტურის (რელიგიური / საკულტო, კულტურის, ჯანდაცვისა, სასპორტო და სხვა მსგავსი) ობიექტები
სოციალური ინფრასტრუქტურის (რელიგიური / საკულტო, კულტურის, ჯანდაცვისა, სასპორტო და სხვა მსგავსი) ობიექტები	სკოლამდელი და სასკოლო აღზრდის დაწესებულება
სასტუმრო	სასტუმრო
პროფესიული სასწავლებელი	ადმინისტრაციული ობიექტი
ოფისი/კანტორა/ბიურო (მაგ. საადვოკატო, სანოტარო, სარეგისტრაციო და მსგავსი სხვა საქმიანობისთვის)	უმადლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება/კოლეჯი
საყოფაცხოვრებო მომსახურების ობიექტი (მაგ. მკერავის, მეწაღის, ელ. ტექნიკის შეკეთების <i>სამწეროები</i> და მსგავსი მომსახურება)	გასართობი დაწესებულება, რომლის დანიშნულებაა მისი დასაშვებობის საშუალებას იძლევა
ადმინისტრაციული ობიექტი	ავტოსატრანსპორტო საშუალების მომსახურების ობიექტი

არასამშენებლო ტერიტორიებზე გამოყენების ფუნქციით განპირობებული სახეობები მიღებულია დაგეგმილის შესაბამისად, რომლის მიხედვითაც უნდა მოეწყოს საერთო სარგებლობის ბულვარი, ხეივანი და სკვერი, დარგობრივი კანონმდებლობის / რეჟიმების / გეგმების მოთხოვნათა დაკმაყოფილების პირობით. მსგავსი სახეობებია მცირე არქიტექტურული ფორმები: საპარკო/საბაღე პავილიონი, როტონდა, ფანჩატური, პერგოლა, ურნა, ტრელაჟი, საბავშვო მოედანი, შადრევანი, დეკორატიული აუზი, წყლის სასმელი შადრევანი, კასკადი, არხი, ღია კიბე და პანდუსი, საყრდენი კედელი, სკულპტურულ-არქიტექტურული მონუმენტი და სხვა. დამატებით გამწვანებულ ტერიტორიაზე გამოყენების საგამონაკლისო სახეობად განისაზღვრა საზ. ტუალეტები, პრესისა და გამაგრებელი სასმელების რეალიზაციისთვის განკუთვნილი ჯიხურები/კიოსკები. მათი განთავსებისას, სადაც ეს დაშვებულია გეგმით, კონსტრუქციის ნებადართული ტიპად განისაზღვრა მხოლოდ დროებითი შენობა-ნაგებობა (განიმარტება საქართველოს მთავრობის 2019 წ. N255 დადგენილებით), არაუმეტეს 6 კვ. მ. განაშენიანების ფართობისა და 2,5 მეტრი სიმაღლისა. აღნიშნულის მიზანს წარმოადგენს ერთის მხრივ მომხმარებელთათვის კომფორტის შექმნა, მეორეს მხრივ გამწვანებული ტერიტორიის ბუნებისა და უფლებრივი სტატუსის დაცვა-შენარჩუნება.

სრულად იხილეთ ქ. ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში (ფ. ხალვაშის ქ. 188) არსებულ

მიწის ნაკვეთზე (ს.კ. 05.32.09.877) საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობის მიზნით მომზადებული განაშენიანების დეტალური გეგმის ტექსტური ნაწილი
<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/12nINhsRpxGFw6k070xcw4x2XNB1ImK0h>

განაშენიანების ესთეტიკური პარამეტრების მიხედვით დაუშვებელია შენობის/ნაგებობის სახურავზე ნებისმიერი ფორმის/პროფილის შემდეგი გადახურვის მასალების გამოყენება:

ა) მოთუთიებული თუნუქი, გარდა შეღებილი ან სხვაგვარად გადაფარული ზედაპირის მქონე თუნუქისა; ბ) აზბესტის ნაკეთობა (ფილა, შიფერი და სხვა), მათ შორის შეღებილი ან სხვაგვარი დაფარულობისა.

სახურავზე მასალების ფერების შერჩევასა გათვალისწინებულ უნდა იქნას მიმდებარე გარემო (ლანდშაფტი და/ან ესთეტიკური თვალსაზრისით ღირებული განაშენიანება). საინჟინრო/სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის ტერიტორიები და/ან ობიექტი (გარდა ხაზოვანი ნაგებობისა), სადაც ეს დასაშვებია, უნდა დაგეგმარდეს/აშენდეს იმგვარად, რომ მომსახურების პროცესი არ აღიქმებოდეს საჯარო გზიდან/ქუჩიდან. ამ მიზნით დასაშვებია ფასადზე ჟალუზების და/ან სხვა მსგავსი ელემენტების გამოყენება.

ექსტერიერის ელემენტები და დანადგარები:

ა) საინფორმაციო და/ან სარეკლამო აზრების/დაფების, წარწერების და სხვა მსგავსი ელემენტების ჯამური ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს განთავსების ადგილზე შენობის ფასადის ან სახურავის ფართობის 30 %, გარდა: შენობის ულიობო ფასადისა, ნაგებობისა და/ან მშენებარე შენობისა/ნაგებობისა;

ბ) სარეცხის საშრობი, გათბობის/კონდიციონერების და სხვა მსგავსი დანადგარები უნდა განთავსდეს შენობის შიგნით, სპეციალურად გამოყოფილ სათავსებში და/ან უკანა ეზოში. დაუშვებელია მათი განთავსება იმ მხარეს, რომელიც ლანდშაფტის და/ან განაშენიანების საერთო აღქმის ნაწილია;

გ) ანტენების (სატელიტური, რადიო და სხვა) განთავსება დასაშვებია შენობის ვიზუალურად ნაკლებად აღქმად ნაწილებზე.

დ) ღიობების დამცავი საშუალებები (ჟალუზების, გისოსების და სხვა) უნდა დაგეგმარდეს და განთავსდეს შენობის ფასადის ერთიანი გააზრებით.

ასევე, დადგენილია მიწის ნაკვეთების შემოღობვის რეგლამენტი, რომელიც გაყოფილია სამშენებლო და არასამშენებლო ტერიტორიებისთვის:

ა) სამშენებლო ტერიტორიებზე:

ა.ა) მუდმივი ღობის მაქსიმალური დასაშვები სიმაღლე გრუნტის ზედაპირიდან არ უნდა იყოს 1.2 მეტრზე მეტი. ღობე უნდა იყოს მსუბუქი, არა ყრუ კონსტრუქციის (ბადე, მინა, ცხაური და მსგავსი) ან გამწვანებით მოწყობილი.

ა.ბ) ყრუ ღობის მოწყობა, გარდა ინფრასტრუქტურის ობიექტისა, დაუშვებელია.

ბ) ყველა სხვა პირობა რეგულირდება ძირითადი დებულებებით (მუხლი 45) და/ან შესაბამისი

უბნის/სამეზობლოს გდგ.საპროექტო ფაზების დაგეგმილი ხანგრძლივობა (რომელიც მოიცავს ასევე გარემოსდაცვითს და სოციალურ შეფასებას) შეადგენს 7 თვეს. განხორციელების ზედამხედველობის (მათ შორის, გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმის ზედამხედველობა) პერიოდი დამოკიდებულია მშენებლობაზე. ზედამხედველობა ემთხვევა მშენებლობის პერიოდს, რომელიც ჯერ უცნობია. საერთო საინვესტიციო პროგრამის განხორციელება, დაკონკრეტდება მშენებლობის სტადიის ვადის გაგებისას.

„ოცნების ქალაქის“ გდგ, გარდა დავალებით განსაზღვრული ემსახურება შემდეგ ქალაქმშენებლობით მიზნებს:

- გეგმარებით ერთეულში არსებული, თვითნებურად ჩამოყალიბებული დაბალი ღირებულების საცხოვრებელი განაშენიანების ჩანაცვლებისთვის (ჯანსაღი საცხოვრებელი, სამუშაო გარემოს და მიმზიდველი საინვესტიციო გარემოს) ფორმირებისთვის ფორმალურ-სამართლებრივი წინაპირობების შექმნა;
- ახალი საცხოვრებელი განაშენიანებისთვის საჭირო განაშენიანების რეგულირების პარამეტრების და მათი ზღვრულად დასაშვები მაჩვენებლების განსაზღვრა. საჭიროების შემთხვევაში, მათი გადამეტების ოდენობისა და პირობების განსაზღვრა.
- ახალი საცხოვრებელი განაშენიანებისთვის აუცილებელი და დამხმარე ინფრასტრუქტურის (სატრანსპორტო, საინჟინრო და სოციალური) განსაზღვრა და მათი ფორმირებისთვის საჭირო მიწათსარგებლობისა და ღონისძიებების დასახვა;
- ახალი განაშენიანებაში საჯარო (საერთო), ნახევრად საჯარო (ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების) და კერძო სარგებლობის სივრცეების გამიჯვნა;
- გეგმარებითი ერთეულში, გეგმარებითი ტერიტორიის მიმდებარედ არსებული გამოყენებების ახალ განაშენიანებასთან შესაბამისობის დადგენა და სათანადო მიწათსარგებლობისა და ღონისძიებების დასახვა, მათ შორის შეუსაბამობის აღმოფხვრის წამახალისებელი ღონისძიებების დასახვა;
- ზელოკალური საჭიროებების იდენტიფიცირება და მათი გეგმარებით ერთეულში შეძლებისდაგვარად გათვალისწინება. ზელოკალური ინფრასტრუქტურის ახალ განაშენიანებაზე უარყოფითი გავლენის შემცირების/შერბილების ღონისძიებების დასახვა;
- დარგობრივი ღონისძიებების ახალ განაშენიანებასთან ინტეგრირებისა და თავსებადობის უზრუნველყოფა.

3.4. ურთიერთკავშირი სხვა არსებულ და/ან დაგეგმილ საქმიანობებთან. ქალაქ ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე მიწის ნაკვეთზე -140 551 კვ მ: ს/კ 05.32.09.877 საპროექტო ტერიტორიის საერთო ფართობი 140 551 მ²-ია და არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწას წარმოადგენს (იხ. დანართი მეჯინისწყალის გენერალური გეგმა). ტერიტორია ყველა მხრიდან სხვადასხვა სახის კაპიტალური კედლითაა (ბეტონის ღობის პანელები, ბლოკისა და უხეშად გათლილი ქვის წყობა ცემენტის ხსნარზე) შემოფარგლული, ცალკეული დაზიანებული მონაკვეთებით. ჩრდილოეთით ესაზღვრება ფრიდონ ხალვაშის გამზირი აქ საბჭოთა პერიოდში გაშენებული ევკალიპტების ქარსაფარი ზოლით (დღეისათვის შემორჩენილია ევკალიპტების მხოლოდ ცალკეული

ეგზემპლარების ვიწრო ზოლი). სამხრეთ-აღმოსავლეთით ბათუმის სამრეწველო ადმინისტრაციული ერთეულის საწარმოო კორპუსებია განთავსებული, ხოლო დანარჩენი ორი მხრიდან კი მეჯინისწყლის დასახლების მთელი ინფრასტრუქტურაა (მოსახლეობის საცხოვრებელი სახლები, საკარმიდამოები და ბაღები) განლაგებული.

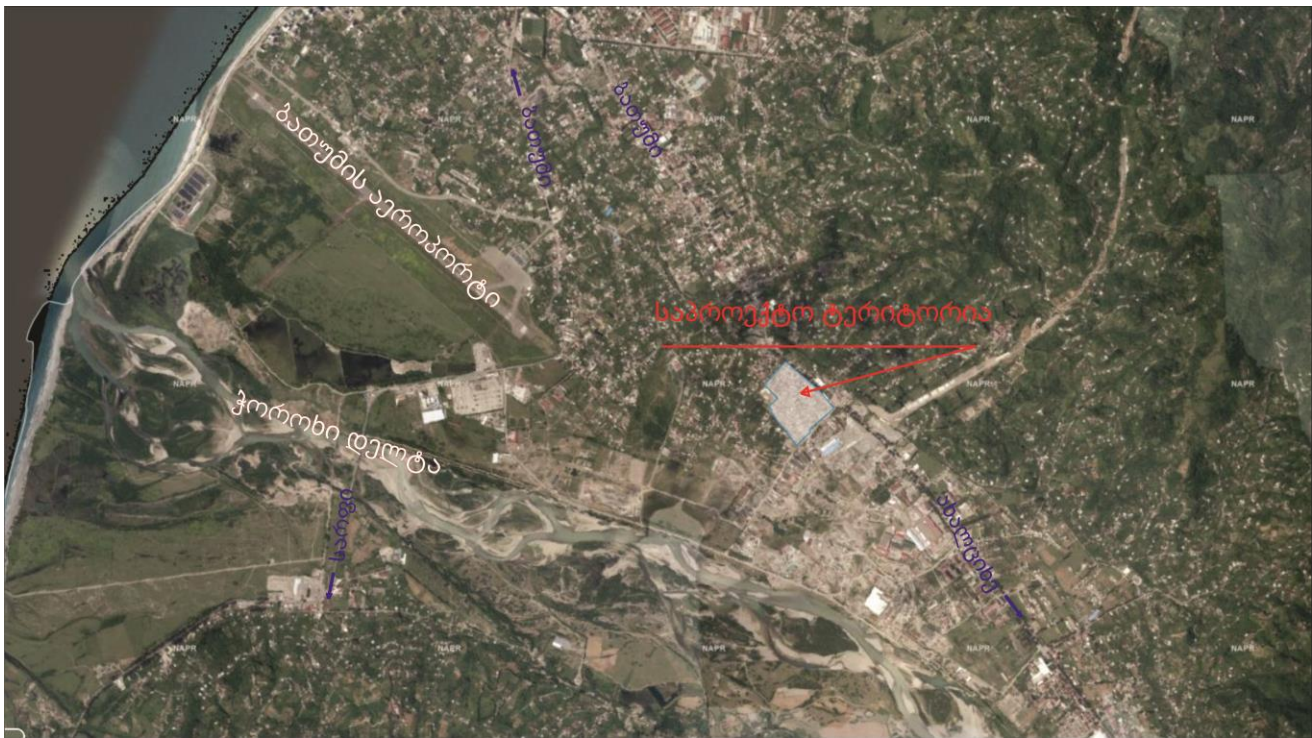
საპროექტო ტერიტორიის შიდა პერიმეტრის ფარგლებში რუსეთის სამხედრო ბაზის გასვლის შემდგომ დაიწყო ტერიტორიის სტიქიური ათვისება ეკოლოგიური მიგრანტების მიერ. დღეისათვის ტერიტორია მთლიანადაა ათვისებული ერთსართულიანი პატარა ნაგებობებით. სამხედრო ბაზის კაპიტალური ნაგებობების უმეტესობა მთლიანად ან ნაწილობრივ დაშლილია. დარჩენილია მხოლოდ ოთხი ნაგებობა, რომელიც ტერიტორიის მთლიანად ათვისების შედეგად დემონტაჟს დაექვემდებარება (იხ. დანართი მეჯინისწყალის განაშენიანების ესკიზური არქიტექტურული პროექტი). დენდროლოგიური კვლევის მიხედვით ქ. ბათუმის, დასახლება მეჯინისწყალი, საკადასტრო კოდი 05.32.09.877 ტერიტორიაზე არსებული მცენარეების აღწერის შედეგად დადგინდა (დანართი დენდროლოგიური კვლევა), რომ ტერიტორიაზე არსებული მერქნიანი მცენარეები სულ 30 სახეობის, 25 გვარის 18 ოჯახის 224 ეგზემპლარითაა წარმოდგენილი. მათ შორის მხოლოდ ერთი სახეობა კაკლის ხე (*Juglans regia* L.) წარმოადგენს საქართველოს წითელი ნუსხით დაცულ სახეობას. *საქართველოს მთავრობის დადგენილება №190 2014 წლის 20 თებერვალი ქ. თბილისი საქართველოს „წითელი ნუსხის“ დამტკიცების შესახებ.*

განაშენიანების დეტალური გეგმის (გდგ) მიხედვით:

- ლანდშაფტური ღონისძიებები (გეგმაზე მითითებული მწვანე ნარგავების გაშენება/მოვლა-პატრონობა; სკვერის/ბაღის მშენებლობა) დაგეგმილია გამწვანებულ ტერიტორიებზე და ითვალისწინებს ამ გეგმით რეკომენდებული მცენარეების გაშენებას და/ან მათ მოვლა-პატრონობას, ასევე არსებულის დაცვას.
- მიწის ნაკვეთის გამწვანება:
  - ა) ზოგადი პირობები რეგულირდება ძირითადი დებულებებით (მუხლი 48)
  - ბ) ხის/ბუჩქის მოჭრა აკრძალულია, გარდა ამ პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით დადგენილი გამონაკლისისა;
  - გ) ხის ჭრა შეიძლება განხორციელდეს შესაბამისი სფეროს ექსპერტის დასკვნის საფუძველზე, თუ:
    - ხე/ბუჩქი არის დაავადებული, ზეხმელი, ხმობადი, ფაუტი (ფუტურო), გადაბერებული (ამორტიზებული) და/ან არამდგრადი;
    - ხე/ბუჩქი არის ხილ-კენკროვანი სახეობის.
  - ყველა სხვა შემთხვევაში დასაშვებია სანებართვო დოკუმენტაციაში გათვალისწინებულ იქნას ხის/ბუჩქის გადარგვის ღონისძიება, იმავე მიწის ნაკვეთზე ან საჯარო სივრცეში, შესაბამისი სფეროს ექსპერტის დასკვნის საფუძველზე.
- ყველა სხვა პირობა, რაც წინამდებარე გეგმით არაა დადგენილი, მაგრამ დადგენილია კოდექსით / ძირითადი დებულებებით, უცვლელად გამოიყენება.

- დარგობრივი რეჟიმების/პირობების მიმართ გამოიყენება შესაბამისი სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობა. უპირატესია ის რეჟიმი/პირობები, რომელიც უფრო მკაცრ მოთხოვნებს აწესებს.

დენდროლოგიური კვლევის შესაბამისად, აღნიშნულ ტერიტორიაზე მცენარეები დარგულია ძირითადათ მე-20 საუკუნის 40-იანი წლების მეორე ნახევარში ხელვაჩაურის მოტომსროლელთა დივიზიის დაფუძნებისას. ამ დროისათვის ტერიტორიაზე საბჭოთა პერიოდში გაშენებული ქარსაფარი ზოლიდან შემორჩენილია ოფი (*Populus nigra*). ოფის ყველა ეგზემპლარი ამორტიზირებულია, გადაბელილია და ხმობის ტენდენცია შეინიშნება. ასევე მათ უმრავლესობას ფესვის ყელზე მიყრილი აქვს სახვადასხვა სახის ინერტული მასალა, რაც იწვევს მცენარის ნაადრევ დაღუპვასაც. საპროექტო ტერიტორიაზე იზრდება ასევე სამეურნეო მიზნით დარგული ხეხილისა და კაკლოვნების ახალგაზრდა ნარგავები.

რუკა 1. საპროექტო ტერიტორია

4. ინფორმაცია საქმიანობის შესაძლო ზემოქმედების ხასიათის შესახებ

შეფასებული საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად (სკრინინგის ეტაპი)

4.1. საქმიანობის მახასიათებლები

4.1.1. საქმიანობის მასშტაბი

სკრინინგის წინამდებარე განცხადება ემსახურება დაგეგმილი საქმიანობის მასშტაბის დადგენას და კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოს მხრიდან დადასტურებას, რათა დაგეგმილი საქმიანობის სკრინინგის განცხადებაზე მიღებულ იქნას სკრინინგის გადაწყვეტილება, ექვემდებარება თუ არა დაგეგმილი საქმიანობა სგშ-ის პროცედურას. განმცხადებელი ვალდებულია დაიცვას საქართველოში არსებული გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტებით დადგენილი მოთხოვნები და გარემოსდაცვითი ნორმები.

შემუშავების ამ ეტაპზე განსაზღვრული საქმიანობის დეტალები მოცემულია ზემოთ ნაწილში ა - „დაგეგმილი საქმიანობის აღწერა“.

4.1.2. არსებულ საქმიანობასთან ან/და დაგეგმილ საქმიანობასთან კუმულაციური ზემოქმედება

იხილეთ ზემოთ ნაწილში „ურთიერთკავშირი სხვა არსებულ და/ან დაგეგმილ საქმიანობებთან“, რომელიც შეიძლება განხილულ იქნას, როგორც საქმიანობის კუმულაციური ზემოქმედების პოტენციალის მქონე ფაქტორების დახასიათება ზემო აღნიშნულ გეგმებთან და პროექტებთან მიმართებაში.

პროექტის საქმიანობის ერთ-ერთ ამოცანას წარმოადგენს 19 407 კვ მ ფართობზე სამშენებლო კომპლექსის მშენებლობისათვის შერჩეული ფართობის შეფასება არსებული პირობების გაუმჯობესების მიზნით.

შპს „ბათუმის წყალმა“ 2021 წელს გამოაცხადა ტენდერი ადმინისტრაციული ერთეულის ტერიტორიაზე - სამრეწველო ზონის მიმდებარედ წყალარინების ქსელის მოწყობის პროექტირება-მშენებლობაზე. ტექნიკური დავალების ძირითადი მიზანია, დაეხმაროს დამკვეთს, მიიღოს ბათუმში სამრეწველო ზონის მიმდებარედ წყალარინების სისტემის პროექტირება-მშენებლობისათვის საჭირო სატენდერო დოკუმენტაცია. წყალარინების ქსელის პროექტი სრულად უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2012 წლის 11 აპრილის N1-1/970 ბრძანებით განსაზღვრული ნორმებს (3.05.04.85 - წყალმომარაგების და კანალიზაციის ნაგებობები და გარე ქსელები) და სხვა სახელმწიფო სტანდარტებს.

შესასრულებელი სამუშაოების ტექნიკური კომპონენტები მოიცავს შემდეგს:

- წყალარინების მაგისტრალური კოლექტორების, ქსელებისა და დაკავშირებული ობიექტების, სახლების დაერთებებისა და გზის/მდინარის და სხვა ბუნებრივი თუ ხელოვნური გადაკვეთების დეტალური დაპროექტება;
- სპეციფიკაციებისა და ხარჯთაღრიცხვის მომზადება;
- სამუშაოთა მოცულობების უწყისის მომზადება;
- საპროექტო დოკუმენტაციის შესაბამისად სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება.

საპროექტო/სამშენებლო კონცეფციის მიხედვით წინამდებარე სამუშაოების მიზანია, ბათუმის სამრეწველო ზონაში ე.წ. „ოცნების ქალაქის“ მშენებლობის დასრულებამდე მოწყობილი იქნას კვენეტაძის და ოპიზრების ქუჩებზე საკანალიზაციო სისტემის გამყვანი კოლექტორები, შესაბამისად, სხვა ქუჩების პერსპექტივაში ჩართვის უზრუნველყოფით.

დავალების გეგმაზე მოცემულ „ოცნების ქალაქის“ მშენებლობის უბანში საკანალიზაციო სისტემა არ არსებობს. უნდა მოეწყოს კანალიზაციის გამყვანი კოლექტორი ყველა შესაძლო განშტოებით და ასევე მომხმარებელთა მიერთების ჭებით.

პროექტირების დროს კონტრაქტორმა უნდა გაითვალისწინოს სამრეწველო ზონის ფარგლებში სარეკონსტრუქციო გზაზე მიწისქვეშა ნაგებობების (ნიაღვარგამტარი მიწების) ადგილმდებარეობა და ჩაღრმავება, რომლის მოპოვება შეიძლება მუნიციპალიტეტში არსებულ სხვადასხვა ორგანიზაციებში, რომლებიც ოპერირებენ სარეაბილიტაციო სამუშაოების ფარგლებში. გასათვალისწინებელია ორ ან მეტ ადგილას დახურული წესით კოლექტორის გატარების შესაძლებლობა, ან მიწისქვეშა სატუმბო სადგურის მოწყობა გზის კონტურში.

პროექტირებისას, ან დასრულების ფაზაში კომპანიას წინასწარ უნდა ეცნობოს პერსპექტივაში გათვალისწინებული კანალიზაციის გამწმენდი ნაგებობების და სატუმბო სადგურების (ასეთის აუცილებლობის შემთხვევაში) ადგილმდებარეობა. გასათვალისწინებელია მდინარე ჭოროხზე არსებული გონიოს ხიდის მახლობლად სატუმბო სადგურის განთავსება, რომლიდანაც მოხდება საწნეო მილით ფეკალური მასის გადაქაჩვა ადგილის გამწმენდ ნაგებობაზე.

ტექნიკური დავალება მოითხოვს ორი ტიპის დოკუმენტაციას: პირველი ეტაპის დოკუმენტაცია მოიცავს: საპროექტო კრიტერიუმებს, წინასწარ პროექტს, წინასაპროექტო კვლევას, კერძო საკუთრების საზღვრებს, არსებული კომუნიკაციების კვლევას, არსებულ ნაგებობებს, გეოტექნიკურ კვლევებს და ელექტრო-ტექნიკურ ნაწილს.

მეორე ეტაპის დოკუმენტაცია კი მოიცავს დეტალურ პროექტს, ანგარიშებს, სპეციფიკაციებს, სამუშაოთა მოცულობების უწყისს და ხარჯთაღრიცხვას, სრულყოფილ სატენდერო დოკუმენტაციას და ასევე გარემოს დაცვისა და განსახლების ყველა საჭირო დოკუმენტაციას. დეტალური პროექტი საშუალებას უნდა იძლეოდეს, რომ დაიწყოს მშენებლობა და ის უნდა მოიცავდეს ყველა საჭირო დეტალს, რაშიც შედის არქიტექტურული, კონსტრუქციული, ტექნოლოგიური, ჰიდრაულიკური, მექანიკური, ელექტრო დანადგარები, ტერიტორიის ელ. მომარაგება, განათება, ტერიტორიის კეთილმოწყობა (შიდა გზები, სანიაღვრე სისტემა, გამწვანება, გარე განათება, შემოღობვა და ა.შ.), უსაფრთხოება, გათბობა/ვენტილაცია, შიდა სანტექნიკური

გაყვანილობა, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები, საექსპლუატაციო ხარჯები, ასევე, შესაძლო ხელშემშლელი (დამაბრკოლებელი) ფაქტორები და მათი გადაჭრის ღონისძიებები.

პროექტი უნდა შეიცავდეს, ასევე, ისეთი ტიპის ინფორმაციას, როგორცაა მშენებლობის ვადები, მისი დაწყებისათვის საჭირო კანონიერი მოთხოვნები, მიწის მართლზომიერი მფლობელობა, ტერიტორიაზე წვდომა, ნებართვები და ა.შ.

იმ შემთხვევაში თუ სამშენებლო სამუშაოები საჭიროებს ნარჩენების (ზედმეტი გრუნტი, ასფალტის ან ბეტონის ნანგრევები) გატანას სამშენებლო ტერიტორიიდან, პროექტანტმა უნდა მოიძიოს შესაბამისი ტერიტორია და უზრუნველყოს ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან შეთანხმება.

შენიშვნა: ზემოთ ჩამოთვლილი სამუშაოები არის საორიენტაციო და დეტალური პროექტის მომზადების დროს დამკვეთთან შეთანხმებით შესაძლებელია შეიცვალოს.

4.1.3. ბუნებრივი რესურსების (განსაკუთრებით - წყლის, ნიადაგის, მიწის, ბიომრავალფეროვნების) გამოყენება

საცხოვრებელი სახლებისათვის საჭირო იქნება წყალმომარაგება, რომლის წყაროც, თუ ეს შესაძლებელია, ადგილზე იქნება იდენტიფიცირებული, ან სხვა ადგილიდან მოხდება მოწოდება. გათვალისწინებული იქნება წყალმომარაგებისთვის წყაროები, რომლებიც შეიძლება დაერთდეს წყლის ავზებთან. მანძილი, სიმაღლე ზღვის დონიდან და სეზონური ხელმისაწვდომობა ასევე განხილული და გათვალისწინებული იქნება წყალმომარაგების პროექტირებისას და წყალთან დაკავშირებულ საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღებისას.

მიწის ნაკვეთები, რომლებიც შემხებლობაში მოდიან პროექტთან, სრულად იქნება გამოვლენილი, მოხდება მიწის ნაკვეთების სტატუსის გადამოწმება (რეგისტრირებული საჯარო რეესტრში; არარეგისტრირებული ლეგალიზებული; არარეგისტრირებული არალეგალიზებული; სახელმწიფო საკუთრება და სხვა) და დამუშავდება საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით.

თავად საპროექტო ტერიტორია არ გამოირჩევა რაიმე განსაკუთრებული ბიომრავალფეროვნებით. მშენებლობა ჰაბიტატების, ფლორისა და ფაუნის სახეობების მრავალფეროვნებზე ზემოქმედებას არ იქონიებს.

4.1.4. ნარჩენების წარმოქმნა

დაგეგმილი საქმიანობის როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოიქმნება სხვადასხვა ტიპის მყარი ნარჩენები. მშენებლობის ეტაპი: დღეისათვის, საპროექტო ტერიტორიაზე შიდა პერიმეტრის ფარგლებში რუსეთის სამხედრო ბაზის გასვლის შემდგომ სამხედრო ბაზის კაპიტალური ნაგებობების უმეტესობა მთლიანად ან ნაწილობრივ დაშლილი და არსებული ოთხი ნაგებობა, ტერიტორიის მთლიანად ათვისების შედეგად დემონტაჟს დაექვემდებარება. მცირე რაოდენობის სამშენებლო ნარჩენები წარმოიქმნება ძველი საკანალიზაციო ქსელის

ინფრასტრუქტურის დემონტაჟის შედეგად. ადგილობრივ ხელისუფლებასთან და მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიასთან შეთანხმების საფუძველზე, ამ ტიპის ნარჩენი მასალის შემდგომი გატანა/განთავსება. ლითონის მასალა კი ამ ტიპის ნარჩენების აღდგენა-გამოყენებაზე სპეციალიზირებულ ორგანიზაციას გადაეცემა.

მუნიციპალური ნარჩენები მართვას და შემარბილებელ ღონისძიებებს დაექვემდებარება.

ნარჩენები რეგულარულად გატანილი იქნება სამშენებლო ობიექტიდან, რასაც შპს „ბათუმის სანდასუფთავება“ უზრუნველყოფს;

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის სტრუქტურაზე პოტენციური ზემოქმედება და დაბინძურების რისკები დაბალი მნიშვნელობის იქნება. ამ მხრივ განსაკუთრებული პრევენციული ღონისძიებების გატარების საჭიროება არ არსებობს.

4.1.5. გარემოს დაბინძურება, ხმაური

შპს „ნიუსიტი დეველოპმენტის“ მიერ 2021 წელს მომზადდა ქ. ბათუმში დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 05.32.09.877) განაშენიანების რეგულირების გეგმისათვის საინჟინრო კომუნიკაციების (წყალსადენის, წყალანრიბისა და სანიაღვრე სისტემის მოწყობის პროექტი <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1OYDU-NSRI7cxZ4DE3WO6bvUlibNTfrty>). პროექტის განმარტებითი ბარათი **I წყალმომარაგება** მიხედვით საპროექტო განაშენიანებისათვის წყალსადენის d=315მმ პოლიეთილენის მილის მიწოდება მოხდება შპს „ბათუმის წყალის“ (დანართი 1) მიერ გაცემული ტექნიკური დავალების შესაბამისად. დაერთების განშტოებაზე გათვალისწინებულია წყალსადენის ჭისა და განაშენიანების საერთო წყალშომის კვანძის მოწყობა. ასევე **II წყალანარინების სისტემა** დაუერთდება შპს „ბათუმის წყალის“ მიერ გაცემული ტექნიკური დავალებით მითითებულ ქსელს. **III სანიაღვრე სისტემა** კანალიზაციის პროექტირებისა და წვიმის წყლის მოდინების ანგარიშში გამოყენებულია საქართველოში მოქმედი ვადაგარძელებული სამშენებლო ნორმები და წესები CHaT 2.04-85. მეჯინისწყალის რელიეფიდან გამომდინარე საპროექტო ტერიტორიის სანიაღვრე სისტემა იყოფა ორ ნაწილად, საიდანაც d=700 მმ მილებით, ფრიდონ ხალვაშის გამზირის გადაკვეთის შემდეგ, წყალი საბოლოოდ ჩაედინება მდ. მეჯინისწყალში.

ჩამდინარე წყლების გაწმენდისთვის შეირჩევა ყველაზე მარტივი ტექნოლოგიური გადაწყვეტა, რომელსაც მინიმალური მოთხოვნები აქვს ოპერირებასა და მოვლა-პატრონობაზე. ჰიდრაულიკური პროექტირება - ჩამდინარე წყლების ინფრასტრუქტურა მოცემულია შპს „ბათუმის წყალი“ -ს მიერ მომზადებულ ტექნიკური დავალებაში (დანართი 1):

სამუშაოები უნდა შესრულდეს ისე, რომ ჩამდინარე წყლის სისტემის დარჩენილი ნაწილი გამოყენებადი დარჩეს. ამრიგად, ჩამდინარე წყლების ნაკადი, ასევე თხრილებში არსებული წყლები უნდა გადამისამართდეს, გამონაკლისის გარეშე, ჩამდინარე წყლების კანალიზაციაზე. დაუშვებელია ჩამდინარე წყლის ჩაშვება სანიაღვრე წყლის სისტემაში ან სხვა ადგილებში.

მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული თხრილებში წყლის შემოდინება უხვი ნალექის შემთხვევაში. აუცილებელია, რომ ნებისმიერი დროებითი გადამისამართება უნდა იყოს გათვალისწინებული კანალიზაციის საპროექტო შესაძლებლობების მინიმუმ 80% -ისთვის. ამ გადაადგილების ხარჯები უნდა შევიდეს თხრილებისა და მილების გაყვანის ტარიფში.

სიფრთხილით უნდა იქნას გათვალისწინებული ჩამდინარე წყლის შეზღუდული ნაკადები, რომლებიც სისტემაში იქნება მუშაობის პირველი რამდენიმე წლის განმავლობაში. საჭიროა სატუმბო სადგურის გონივრული მოწყობა და ტუმბოს დაგეგმვა / მენეჯმენტი განვითარების საწყის ეტაპზე. კონტრაქტორის მიერ მოწოდებულ ჰიდრავლიკური დიზაინში - კანალიზაციის სატუმბო სადგურებში თავიდან უნდა იქნას აცილებული ან შემცირებული ჩამდინარე წყლების დიდხანს შენახვის დრო. ოპერაციების დროს H_2S - ის წარმოქმნის თავიდან აცილების მიზნით, დეტალურ დიზაინში უნდა იქნას გათვალისწინებული სტრატეგიები. შესაძლებელია შემდეგი დროებითი შემაკავებელი ზომები: ჰაერის შესაკუმში სადგურის დამონტაჟება სატუმბო მაგისტრალის დაცლის ან აერაციის მიზნით, განსაკუთრებით, შემცირებული ნაკადის პერიოდში.

- $FeCl_3$, ან კალციუმის ან რკინის ნიტრატის დოზირების სადგურების მონტაჟი. ნებისმიერ შემთხვევაში, ეს საკითხი ყურადღებით უნდა იქნას განხილული დეტალური პროექტირების დროს. სამრეწველო ზონიდან ქსელში ნებისმიერი კავშირი საჭიროებს წინასწარ დამუშავებას.
- ფრთხილად უნდა იქნას გათვალისწინებული ჩამდინარე წყლის შეზღუდული ნაკადები, რომლებიც სისტემაში იქნება მუშაობის პირველი რამდენიმე წლის განმავლობაში. ამ დროის განმავლობაში მხოლოდ ოცნების ქალაქის I ფაზა იქნება დაკავშირებული. ამ ეტაპზე ოცნების ქალაქიდან სატუმბო სადგურზე 4 ნაკადი მიედინება ქვემოთ:
- მშრალი ამინდის პერიოდში საშუალო ნაკადის რაოდენობა: 4.2 ლ / წმ;
- წვიმიანი ამინდის პიკის პერიოდის ნაკადის რაოდენობა: 14,2 ლ / წმ.

სატუმბო სადგურისა და დანადგარების დიზაინში ყურადღებით უნდა იქნას გათვალისწინებული ზემოაღნიშნული, მაგრამ სიმძლავრე უნდა იყოს გათვლილი ქვემოთ მოცემული ნაკადებისთვის - სატუმბო სადგურები უნდა იყოს გათვლილი შემდეგი მიმართულებით: ყველა დინება, რომელიც 2-ჯერ აღემატება არაწვიმიანი ამინდების ნაკადების პიკს, უსაფრთხოდ უნდა იქნეს გადატანილი აშენებული ავარიული შემოვლითი გზით, სატუმბო სადგურიდან, მომიჯნავე მდინარე ჭოროხისკენ. სატუმბო სადგურმა ასევე უნდა უზრუნველყოს გაზრდილი ნაკადები „ოცნების ქალაქის“ სრულყოფილად განვითარებისა და ბათუმის პროექტის V ფაზის, III პრიორიტეტული ტერიტორიების ქსელში ჩართვის შემდეგ. ეს მოიცავს დანადგარებისა და აღჭურვილობის განახლების დებულებას, როგორცაა ტუმბოების, ეკრანებისა და მყარი მასალების შეცვლა იგივე ან უფრო დიდი სიმძლავრის დანადგარებით, ან დამატებითი დანადგარების დამონტაჟებას, აგრეთვე ტუმბოს ოპტიმიზირებული დიზაინი, რომელიც იმოქმედებს ყველა დატვირთვის შემთხვევაში, როგორც შემუშავებული და ოპტიმიზირებულია კონტრაქტორის მიერ.

კონტრაქტორი პასუხისმგებელია სატუმბო სადგურების საბოლოო ადგილების განსაზღვრაზე, მაგრამ ისინი უნდა განთავსდნენ გეგმებზე მითითებულ ადგილთან ახლოს მდებარე ყველაზე დაბალ სიმაღლეზე. სატუმბო სადგურები უნდა იყოს განლაგებული ისე, რომ გეგმაზე ნაჩვენები

მილსადენების მომავალი კავშირები განხორციელდეს და უპრობლემოდ დაუკავშირდეს სატუმბო სადგურს.

შპს „ბათუმის წყალს“ ტექნიკური დავალების მიხედვით, კონტრაქტორი განახორციელებს კანალიზაციის სატუმბო ქსელის სრულ ოპტიმიზირებულ პროექტს. სატუმბო სადგურების მსგავსად, კანალიზაციის სატუმბო მაგისტრალური ქსელში ასევე უნდა იყოს გათვლილი ჰიდრავლიკური კანალიზაციის სატუმბო სადგურები დიზაინის 2 ვარიანტი (ნაწილობრივი განვითარება და საპროექტო ტერიტორიების სრული განვითარება), აგრეთვე მცირე ნაკადები ექსპლუატაციის პირველი რამდენიმე წლის განმავლობაში. თითოეული სატუმბო მაგისტრალისთვის შეირჩევა უდიდესი დასაშვები ზომა, გასათვალისწინებელია, რომ:• სატუმბო მაგისტრალური საშუალო სიჩქარე არ უნდა იყოს 1.0 მ / წმ-ზე დაბალი და სატუმბო მაგისტრალის მაქსიმალური სიჩქარე არ უნდა აღემატებოდეს 2.0 მ / წმ-ს. ეს კრიტერიუმები ვრცელდება ჰიდრავლიკური დატვირთვის ყველა სცენარში.

კანალიზაციის სატუმბო სადგურების მოთხოვნები თვითწმენდის ეკრანი, ეკრანების სარეცხი პრესი, ტუმბოები (თითოეული ტუმბო უნდა შემოწმდეს და დამტკიცდეს ეროვნული და საერთაშორისო სტანდარტების (IEC34-1, HI, CSA) და ISO 9906 შესაბამისად), წყლის დონის სენსორი, სატუმბო სადგურისთვის ღარები, კიბეები, საფარები და სხვა ფოლადის ნაკეთობები, კარიბჭე სარქველები და საჰაერო სარქველები, დიზელის გენერატორი, ზოგადი ელექტრონული დანადგარები.

მშენებლობის პროცესში გამოწვეული **ხმაური** მოითხოვს განსაკუთრებულ შემარბილებელ ღონისძიებებს. დაცული უნდა იყოს ეკოლოგიური გარემოსა და უსაფრთხოების მოთხოვნები, რაც სავარაუდოდ შემდეგ შემარბილებელ ღონისძიებებს დაექვემდებარება:

- მუდმივად გაკონტროლდება გამოყენებული მანქანების და სამშენებლო ტექნიკის ტექნიკური მდგომარეობა - ყოველი სამუშაო დღის განმავლობაში ყველა სამშენებლო მანქანა, დანადგარი და მანქანა-მექანიზმი იმუშავებს შესაბამისი სტანდარტებისა და სპეციფიკის შესაბამისად;
- სამუშაოები შესრულდება მხოლოდ ოფიციალურ სამუშაო დღეებში დილის 7 საათიდან 17:30 საათამდე;
- შეიზღუდება მოძრაობის სიჩქარეები, საცხოვრებელი სახლების სიახლოვეს გზებზე გადაადგილებისას მაქსიმალური სიჩქარე იქნება 45 კმ / სთ, გზებიდან სამშენებლო უბნებთან მისასვლელ გზებზე - 15 კმ / სთ;
- სამუშაოების განრიგის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც დიდ გავლენას ახდენს ხმაურის ფონურ მდგომარეობაზე, წინასწარ მიეწოდება ადგილობრივ მოსახლეობას;

შეიზღუდება მანქანა-დანადგარების ძრავების უქმ რეჟიმში ექსპლუატაცია.

4.1.6. საქმიანობასთან დაკავშირებული მასშტაბური ავარიის ან/და კატასტროფის რისკი

საქმიანობის პერიოდში:

- ჩატარდება უსაფრთხოების დაცვის შეფასება, რომელიც გამოავლენს დატბორვის რისკებს;
- პროექტმა უნდა შემოგვთავაზოს საინჟინრო გადაწყვეტილებები, რათა სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში თავიდან იქნას აცილებული ადამიანის საქმიანობის შედეგად გამოწვეული საფრთხეების რისკი;
- იდენტიფიცირებული და შეფასებული იქნება მდინარის ან სხვა ზედაპირული წყლების სიახლოვე (როგორცაა მდ. ჭოროხი). პოტენციური ადგილები ნარჩენებისა და ჭარბი მასალის გასათავსებლად (ტალახი, ნიადაგი) და სამშენებლო ნარჩენების სამართავად;
- ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მართვის გეგმა განისაზღვრება როგორც მშენებლობის, ასევე ოპერირების ფაზებისთვის.

4.2. დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი და მისი თავსებადობა

4.2.1. ჭარბტენიან ტერიტორიასთან

საპროექტო ტერიტორიიდან 10 კმ -თაა დაშორებული „ზურმუხტის ქსელის“ ჭოროხის დელტის ჰაბიტატები. საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრომ 2007 წელს ხელი მოაწერა დოკუმენტს ზურმუხტის ქსელის ჰაბიტატებისა და სახეობათა დაცვის შესახებ. გამომდინარე აქედან, საქართველომ აიღო ვალდებულება დაიცვას ველური სახით შემორჩენილი ამ დოკუმენტის სიაში მყოფი ჰაბიტატები და სახეობები და შესაბამისად აღადგინოს ისინი. 2019 წლიდან ჭოროხის დელტის ბუნებრივი მტკნარწყლიანი ტბორები „ევროპის ველური ბუნების და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ“ (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად „ზურმუხტის ქსელის“ დამტკიცებული საიტია (ჭოროხის დელტა - GE0000054).

მნიშვნელოვან ჰაბიტატს წარმოადგენს წყალმცურავი და მიგრირებადი ფრინველებისათვის.

2015 წლიდან IUCN Red List გარემოს დაცვის მსოფლიო კავშირის წითელმა ნუსხამ ხმელთაშუაზღვისპირა ბუნებრივ მტკნარწყლიან ტბორებს მოწვევლადი (VU) სტატუსი მიანიჭა. შესაბამისად, ჭოროხის დელტაზე არსებულ სანაპირო ბუნებრივ მტკნარწყლიან ტბორებს იგივე სტატუსი გააჩნიათ.

4.2.2. შავი ზღვის სანაპირო ზოლთან

პროექტის მიხედვით დაგეგმილი საქმიანობა 5 კმ-ითაა დაშორებული შავი ზღვიდან.

4.2.3. ტყით დაფარულ ტერიტორიასთან, სადაც გაბატონებულია საქართველოს წითელი ნუსხის სახეობები.

საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ ტყით დაფარული ტერიტორია, სადაც გაბატონებულია წითელი ნუსხის სახეობები არაა. მიმდებარედაა მხოლოდ მდ. ჭოროხის დელტაზე და მომიჯნავედ არსებული ტირიფის (*Salix caprea*) და ქაცვის (*Hypophae rhamnoides*) ძალიან მცირე პოპულაციები.

სამშენებლო ტერიტორიაზე დენდროლოგიური კვლევის შედეგად აღრიცხულია ეკომიგრანტების მიერ მათ საცხოვრებლთან ახლოს დარგული წითელი ნუსხის მხოლოდ 1 სახეობის მერქნიანი სახეობა -კაკალი, ნიგვზის ხის (*Juglans regia*) 5 ძირი, რომელთა ზომები 2 მ-ს არ აღემატება. ამ ხეების მცირე ზომიდან გამომდინარე ტერიტორიის განაშენიანებისას შესაძლებელია მათი პარკებსა და სკვერებში გადარგვა.

4.2.4. დაცულ ტერიტორიებთან

საპროექტი ტერიტორიის მიმდებარე არ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები, გარდა ზურმუხტის ქსელით დაცული ჭოროხის დელტის ჰაბიტატებისა.

4.2.5. მჭიდროდ დასახლებულ ტერიტორიასთან

საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს ნაწილს ე.წ.“ოცნების ქალაქისა“, სადაც მაღალმთიანი აჭარის ეკომიგრანტებია დასახლებული ქოხების ტიპის საცხოვრისებში.

4.2.6. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები

კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტები საპროექტო ტერიტორიასთან სიახლოვეს არ მდებარეობს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ლანდშაფტურ, სარეკრეაციო და სატყეო ტერიტორიებთან (ზონებთან)

საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ლანდშაფტურ, სარეკრეაციო და სატყეო ტერიტორიებთან (ზონებთან) არ მდებარეობს

5. საქმიანობის შედეგად გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება:

5.1. ზემოქმედების ტრანსსასაზღვრო ხასიათი

პროექტის განხორციელებით მშენებლობას ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებას ადგილი არ აქვს.

5.2. ზემოქმედების შესაძლო ხარისხი და კომპლექსურობა

ადგილი ექნება მშენებლობით გამოწვეულ ხმაურსა და შესაძლო ვიბრაციას; წყლის დაბინძურებას;

შესაძლებელია ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე;

ნარჩენების არასათანადო მართვამ შეიძლება გამოიწვიოს რიგი უარყოფითი ზემოქმედებები გარემოს სხვადასხვა რეცეპტორებზე, ასე მაგალითად:

- ნარჩენების წყალში გადაყრას, ტერიტორიაზე მიმოფანტვას შესაძლოა მოყვეს წყლის და ნიადაგის დაბინძურება, ასევე ტერიტორიის სანიტარული მდგომარეობის გაუარესება და უარყოფითი ვიზუალური ცვლილებები;

რეკომენდებულია:

- სამშენებლო მოედნებიდან ნარჩენების რეგულარულად გატანა ნაგავსაყრელზე; აზბესტშემცველი ნარჩენების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) შეგროვების, გატანის და საბოლოო განთავსების პროცედურების განხორციელება საერთაშორისოდ მიღებული მეთოდების გამოყენებით და საქართველოს მთავრობის №145 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის „სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ“ მიხედვით; სამუშაოების დასრულების შემდგომ ტერიტორიები დასუფთავდება და გატანილი იქნება ყველა მასალა და ნარჩენი;
- გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორია აღჭურვილი იქნება ნარჩენების დროებითი შეგროვების მარკირებული ურნებით.

საქმიანობის მასშტაბიდან და ზემოქმედებების ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოს სამართლებრივი მოთხოვნების შესაბამისად, საქმიანობა არ საჭიროებს სტრატეგიულ გარემოსდაცვით შეფასებასა და გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას.

პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სკვერების, გამწვანებული რეკრეაციული ადგილების შექმნა მნიშვნელოვან დადებით ხასიათის ზემოქმედებებს მოხდენს დეგრადირებული ტერიტორიის ეკოლოგიურ გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე.

გამწვანებაში კი გლობალური წითელი ნუსხისა და საქართველოს წითელი ნუსხის მერქნიანი სახეობების გამოყენება, იმ სახეობებისა, რომლებიც აქ ოდესღაც იზრდებოდნენ, როგორცაა: ლაფანი, ჰართვისის ანუ კოლხური მუხა, რცხილა და სხვა (იხ. ცხრ 1.)

ასევე ქარსაფარი ზოლების აღდგენა/გაშენება. საქართველოს მთავრობის 16/06/2021 N286 დადგენილება ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების ინვენტარიზაციის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ და 21/03/2022 „ქარსაფარი ზოლის აღდგენის, გაშენების, მოვლის, დაცვისა და მასზე ზედამხედველობის წესის შესახებ“ დადგენილება დაამტკიცა აღნიშნული დადგენილება „ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნის მიხედვით დამტკიცდა.

ქარსაფარი ზოლის აღდგენა და გაშენება სამეურნეო ღონისძიებათა ერთობლიობას წარმოადგენს და მიზნად ისახავს ქარსაფარი ზოლების ფუნქციური დანიშნულების შესრულებისა და სრულყოფა-გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად ამორტიზებული ქარსაფარი ზოლების აღდგენას ან/და ახალი ქარსაფარი ზოლების გაშენებას.

ცხრ. 1

გამწვანებისთვის რეკომენდირებული მერქნიან სახეობათა რეკომენდებული ნუსხა			
	მერქნიანი სახეობები	სტატუსი	შენიშვნა
1	კავკასიური ცაცხვი (<i>Tilia caucasica</i>)		
2	რცხილა (<i>Carpinus betulus</i>)	LC	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
3	ჯაგრრცხილა (<i>Carpinus betulus</i>)	LC	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
4	მურყანი (<i>Anlus barbata</i>)		
5	ჰარტვისის მუხა (<i>Quercus hartwissiana</i>)	DD	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
6	ლაფანი (<i>Pterocarya fraxinifolia</i>)	IUCN (VU)	
7	უთხოვარი (<i>Taxus baccata</i>)	DD	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
8	წაბლი (<i>Castanea sativa</i>)	LC	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
9	წიფელი (<i>Fagus orientalis</i>)	LC	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
10	ბროწეული (<i>Punica granatum</i>)	LC	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
11	კოლხური ბზა (<i>Buxus colchica</i>)	CR	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)
12	უხრავი (<i>Ostrya carpinifolia</i>)	DD	საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი)

ქარსაფარი ზოლის აღდგენისა და გაშენების დაგეგმვის პროცესში გათვალისწინებული იქნება კონკრეტული მუნიციპალიტეტისთვის დამახასიათებელი ქარების სიძლიერე, მათ მიმართ მდგრადი ხეების სახეობები, გაშენების მეთოდები და სხვა ღონისძიებები. აღნიშნული წესები ასევე არეგულირებს ქარსაფარი ზოლის მოვლისა და დაცვის ღონისძიებებს.

დადგენილებით გათვალისწინებული ღონისძიებების ერთობლიობა ხელს შეუწყობს ნიადაგის ქარისმიერი ეროზიისგან დაცვას და მისი ნაყოფიერების შენარჩუნებას, სასოფლო-სამეურნეო კულტურებისთვის შესაბამისი ნიადაგური და მიკროკლიმატური გარემოს უზრუნველყოფა

ცხრ. 2

ქარსაფარი ზოლისათვის ფლორის სწრაფმაზარდ მერქნიან სახეობათა რეკომენდებული ნუსხა	
1	ვერხვი (<i>Populus alba</i>)
2	ოფი (<i>Populus nigra</i>)
3	იაპონური კრიპტომერია (<i>Cryptomeria japonica</i>)
4	ეკალიპტი ტირიფისებრი (<i>Eucalyptus viminalis</i>)
5	ეკალიპტი ცისფერი (<i>Eucalyptus cinerea</i>)
6	მურყანი (<i>Alnus glutinosa</i> subsp. <i>Barbata</i>)

დასკვნები

დაბა მეჯინისწყალის საწარმოო ზონის მომიჯნავედ პროექტის განხორციელებით ე.წ. „ოცნების ქალაქში“ სპონტანურად ჩასახლებული იმ ეკომიგრანტებისათვის რომელთაც შეცვლილი კლიმატისა და გაუარესებული ეკოლოგიური გარემოს გამო დაკარგეს საცხოვრებელი ახალი საცხოვრებელი უბანი დაარსდება; ამდენად, **პროექტი ადგილობრივ მოსახლეობაზე უარყოფით ზემოქმედებას არ გამოიწვევს;**

გეოლოგიური დასკვნის საფუძველზე დაყრდნობით უბანი მდგრადია და მშენებლობისათვის კარგ საინჟინრო-გეოლოგიურ პირობებში იმყოფება, ხოლო საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით უბანი განეკუთვნება I (მარტივი) სირთულის კატეგორიას. ყველა შემთხვევაში, აქ არ არსებობს რაიმე ბუნებრივი წინაპირობა დღეისათვის ჩამოყალიბებული მდგრადი მდგომარეობის დასარღვევად. ნაკვეთი მომავალშიც შეინარჩუნებს დღევანდელ მდგრადობას.

გეგმარებით ერთეულში და მის მიმდებარედ თანამედროვე საშიში გეოდინამიკური პროცესების გამოვლენა, მათ მიერ დატოვებული ან საგრძნობლად შეცვლილი რელიეფის ფორმები არ დაფიქსირდა. ტერიტორია დღეისათვის გამოირჩევა მდგრადობის მაღალი ხარისხით.

დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოებით გამოწვეული ხმაურით ზემოქმედება იქნება მხოლოდ დროებითი და არ გამოიწვევს ეკოლოგიური ფონური მდგომარეობის გაუარესებას.

საბოლოოდ დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ ქალაქ ბათუმში, დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 05.32.09.877) განაშენიანების დეტალური გეგმისა და ამავე გეგმის მიხედვით ერთ-ერთ საპროექტო კვარტალში საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობით გამოწვეული გარემოს, ადამიანის ჯანმრთელობასა და სოციალურ გარემოზე, ისედაც უმნიშვნელო რისკები, მშენებლობის სწორი გარემოსდაცვითი მართვითა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გათვალისწინებით მინიმუმამდე შემცირდება ან სრულიად აღმოიფხვრება.

ლიტერატურა

1. „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სივრცითი მოწყობის სქემა“ 2012 (პროექტი). აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო
2. ხელვაჩაურის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2014, დამტკიცებული
3. ბოლქვაძე ბ., 2019, „კოლხეთის დაბლობის სანაპირო ზოლის მტკნარწყლიანი ტბორები და იუნები -კონსერვაცია და გონივრული გამოყენება“ სადოქტორო შრომა 265 გვ. ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
4. ტექნიკური დავალება ქალაქ ბათუმში, ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე- სამრეწველო ზონის მიმდებარედ წყალარინების ქსელის მოწყობის პროექტირება-მშენებლობა. 2020 შპს „ბათუმის წყალი“
5. ქ. ბათუმში დასახლება მეჯინისწყალში მდებარე მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 05.32.09.877) განაშენიანების რეგულირების გეგმისათვის საინჟინრო კომუნიკაციების (წყალსადენის, წყალანრიებისა და სანიაღვრე სისტემის მოწყობის პროექტი 2021, შპს „ნიუ სითი დეველოპმენტი“
6. საქართველოს მთავრობის 16/06/2021 N286 დადგენილება ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების ინვენტარიზაციის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ
7. საქართველოს მთავრობის დადგენილება 21/03/2022 დადგენილება „ქარსაფარი ზოლის აღდგენის, გაშენების, მოვლის, დაცვისა და მასზე ზედამხედველობის წესის შესახებ“
8. საქართველოს განახლებული წითელი ნუსხა (პროექტი) 2021
9. Bolqvadze B., Matchutadze I. A study of freshwater pond taxa *Marsilea quadrifolia* & *Salvinia natans* in Kolkheti Lowland Black Sea Coastline , 2016, [IJCRR. 2016; 8\(15\):](#) 23-26
10. Bolqvadze B., Matchutadze N., Davitashvili N. The Study of Freshwater Pond Taxa *Marsilea quadrifolia*&*Salvinia natans* in Kolkheti Lowland Black Sea Coastline. 2017, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მოამბე, ტომი 19, 2 10.
6. Matchutadze.I., Bolqvadze B. Rare and endangered plant species of kolkheti Lowland World Biodiversity Congress Shri-Lanka
7. I.Matchutadze, T. Bakuradze, T. Tcheishvil, B. Bolqvadze, Vegetation of Colchis Mires, 2016, EARTH Science publishing group Volume 4, Issue 5-1.
8. Kevin G. Smith, Violeta Barrios, William R.T. Darwall Nature... George Nakhutsrishvili (Georgia), HalilÇakan (Turkey), Hamid Reza Esmaeili (Iran), Hossein Akhiani (Iran), Ian Harrison (USA), Izolda Matchutadze (Georgia), The status and distribution of freshwater biodiversity in the Eastern Mediterranean, IUCN Red List.
9. Matchutadze I., Bolqvadz B., Gvilava M., Bakuradze T., Baratashvili D., 2013, Nova Publisher Lagoons habitats and species, human impacts, ecological effects, 2013, <https://www.novapublishers.com/> ISBN 978-952-11-4106-5 (pbk).
10. Izolda Matchutadze, Merab Tsinaridze, Tsiklauri, IUCN globally Critically endangered woody plant species of relict forest of Kolkheti lowland, 2013, The Biodiversity of Georgias Forests. International Caucasian Forestry Symposium **Error! Hyperlink reference not valid.** გვ. 365-3763.
11. www.Bern.convention

12. www.iucn.red.list

13. www.interemerald

14. NACRES.org

15. ტექნიკური დავალება ქალაქ ბათუმში, ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე, სამრეწველო ზონის მიმდებარედ წყალარინების ქსელის მოწყობის პროექტირება-მშენებლობა.

